

WALL STREET-DINAMIET

GILLETTE FROM WALL STREET · 14

Die Wall Street-saga

Ek was nooit bang vir plofstof nie. Net vir mense.

Dinamiet is ten minste eerlik. Jy steek die lont aan. Jy weet iets gaan verdwyn.

Mense is anders. Hulle glimlag. Hulle skud jou hande. Hulle klap hande. Hulle wens jou geluk.

En spandeer dan twintig jaar om stilletjies ’n mynveld onder jou voete te bou.

Die vreemde ding is dat niemand jou dit leer wanneer jy jonk is nie.

Hulle leer inspanning. Dissipline. Geduld. Opoffering. Die heilige deugde van die agtenswaardige beskawing.

Maar niemand waarsku jou dat die wêreld eerder deur interpretasies as deur feite in stand gehou word nie.

’n Man word suksesvol. Tien mense noem hom briljant.

Dieselfde man verloor alles. Dieselfde tien mense ontdek hy was van die begin af ’n bedrieër.

Niks het verander nie, behalwe die rigting van die wind.

Ek het baie laat geleer dat reputasie gehuur word. Karakter word besit.

Die eerste kan voor ontbyt verdwyn. Die tweede oorleef bankrotskap.

Die meeste mense spandeer hulle hele bestaan daaraan om te beskerm wat geneem kan word en te verwaarloos wat nie geneem kan word nie.

’n Buitengewone sakemodel as jy illusies verkoop.

Een oggend word jy wakker. Nie geestelik nie. Nie filosofies nie. Fisiek.

Jy borsel jou tande. Maak koffie. Kyk buitentoe. En skielik stort die hele kognitiewe argitektuur in duie.

Nie omdat jy ’n nuwe waarheid ontdek het nie. Omdat jy opgehou het om die ou leuens te glo.

Die politici bly. Die kenners bly. Die instellings bly. Die profete bly.

Die miljardêrs bly. Die televisie bly. Die internet bly. Die mark bly.

Alles bly. Behalwe jou instemming om aan die hallusinasie deel te neem.

Dit is wanneer die probleme begin.

Want die samelewing vergewe alles. Mislukking. Skuld. Egskeiding. Waansin. Selfs misdaad.

Maar daar is een ding wat dit nooit maklik vergewe nie: ’n mens wat ophou om toestemming nodig te hê.

Die oomblik dat jy ophou om bevestiging te vra, verloor hele bedrywe ’n kliënt.

Die oomblik dat jy ophou om goedkeuring te vra, verloor hele hiërargieë hulle doel.

Die oomblik dat jy ophou om identiteit te vra, verloor hele stamme ’n rekruut.

Op daardie punt word mense senuweeagtig. Baie senuweeagtig. Want vryheid is aansteeklik. Baie meer aansteeklik as vrees.

’n Bang man skep nog ’n bang man. ’n Vry man skep onsekerheid.

Niemand weet wat ’n vry man volgende gaan doen nie. Nie eers die vry man self nie. Veral nie hy nie.

Dit is waarom elke beskawing in die geheim voorspelbare mense verkies.

Voorspelbare verbruikers. Voorspelbare kiesers. Voorspelbare bestuurders. Voorspelbare rebelle. Voorspelbare revolusionêre.

’n Voorspelbare revolusie is die veiligste belegging wat nog ooit uitgedink is.

Ware dinamiet is iets anders. Dit is ’n gedagte. ’n Enkele gedagte.

Een wat die verstand binnegaan en weier om te vertrek. Een wat ’n onaanvaarbare vraag vra.

Een wat elke vorige antwoord verdag laat lyk.

En sodra daardie gedagte aankom, is daar geen terugkeer nie.

Die gebou mag bly staan. Die meubels mag onaangeraak bly. Die dokumente mag steeds netjies in hulle lêers lê.

Maar die fondament is weg. Die ontploffing het reeds plaasgevind. Stil. Binne-in.

En die skrikwekkendste deel? Niemand het dit gehoor nie, behalwe jy.

Ferdinando Frega
BLADEFREGA
DINAMIET